

PESTI HIRLAP

Előfizetési ára 1 óra
2 pengő 50 fillér. Két
óra 5 pengő. Negyed-
óra 7 pengő 50 fillér.
Félévre 15 pengő. Egy
évre 30 pengő. Egyes
szám ára hétköznap
8 fill., vasárnap 12 fillér
(a pályaudvarokon is)

Szerkesztőség: Vilmos
császár-ut 78. Telefon
112-295. Főkiadók: Vil-
mos császár-ut 78. Tel.
112-295. Erzsébet-körut
1. Tel. 135-296. Szin-
házjegyet és utazási iro-
da: V. Vilmos csá-
szár-ut 78. Tel. 112-295.

Csütörtökön indulnak honvédeink Erdélybe

Szeptember 5-ikén Máramarosszigetre és Szatmárnémetibe, 6-ikán Nagyváradra, 11-ikén Kolozsvárra, 12-ikén és 13-ikán a Székelyföldre vonulnak be a magyar csapatok — Leirhatatlan lelkesedéssel fogadta Nagyvárad magyarsága a vegyes-bizottság ülésére érkező magyar tiszti küldöttséget — Teleki miniszterelnök szerdán számol be a Házban az erdélyi részek hazatéréséről

Kétszáz német repülőgép támadta hétfőn délután Angliát

Vasárnap már összeült Nagyváradon a magyar-román bizottság, hogy megbeszélje a területátadás kérdését és eldöntse az uralomváltás gyakorlati végrehajtásának módjait. A magyar honvédség szeptember 5-én lépi át az egykori trianoni határt, s a huszonegy esztendővel ezelőtt elszakított terület szeptember 13-án végleg visszakerül a magyar uralom alá. Ezek néhány szóval a bécsi döntést követő fontosabb események. Jelentéseink megemlékeznek arról, hogy egyes erdélyi városokban a románok tüntetéseket rendeztek; ezeknek a tüntetéseknek azonban nem kell túlnagy jelentőséget tulajdonítanunk. Ilyen nagy esemény, mint a bécsi döntés, amely megváltoztatta a Dunavölgy térképét, nem megy végbe kisebb-nagyobb izgalmak nélkül. A világsajtó, bár a közfigyelmet egyre nagyobb mértékben foglalja le a szörnyű méretű német-angol gépháború, a délkeleti eseményeknek még mindig igen nagy figyelmet szentel.

A bécsi döntés a világsajtóban

A hivatalos Deutsche Diplomatische-Politische Korrespondenz többek között a következő megjegyzéseket fűzi a döntőbírói ítélethez: „A tengelyhatalmak felelősségvállalásával sikerült kiküszöbölni a lappangó veszélyt, mely sokmillió ember békéje és jóléte fölött lebegett, úgyhogy a jövőben a bonyodalmak állandó lehetőségét most már olyan teljesen új helyzet váltja fel, amely a békés együttműködés bevezetője lehet és lesz... Jóvá kellett tenni az igazságtalanságot, amelyet Trianon tehetségtelen békétlenség-szerzői okoztak.”

Lendületes szavakkal emlékszik meg a délkelet-európai rendezésről a nemzeti szocializmus vezérorgánuma, a Völkischer Beobachter. „Románia számára — írja többek között — a bécsi döntés napja természetesen nem ünnepnap. Husz hosszú év alatt a román nép, félrevezetve a Titulescu-féle politikusoktól, olyan állapothoz szokott hozzá, amely nem felelt meg belső erejének, s amely sem történelmileg, sem népileg nem volt megalapozva. Az Erdély egy részéről való lemondás most annál keserűbb a román nép számára, mert egyúttal vissza kell adnia a bolgároknak Dél-Dobrudzsát s csak nemrégiben adták át Besszarabiát és Észak-Bukovinát a Szovjetunióknak. Hamis barátságtól és megtévesztő ábrándképektől megszabadulva, Románia most hosszas tévelygés után végre csatlakozást talált azokhoz, akikhez geopolitikai helyzete és gazdasági szerkezete következtében tartozik: a tengelyhatalmakhoz, amelyek egy új, igazságos és megbékélt Európa megteremtői és kialakítói.”

A Frankfurter Zeitung az új magyar-román határról a következőket jegyzi meg: „Bárhol is vonták volna meg a határt, nincs olyan határ, amely „helyes” lehetett volna abban az értelemben, hogy mindkét fél minden további nélkül ilyennek érezze. Éppen ez volt az oka annak, hogy Magyarországnak

és Romániának nem sikerült megegyeznie. Szükség volt egy olyan elrendező európai hatalomnak a közbelépésére, amely abban a helyzetben van, hogy jogilag vagy erkölcsileg szavatosságot nyújthasson a határért, és ezzel biztosítsa életképességét és tartósságát. Az új határ sok magyar embert boldoggá is tesz, mások lelkében csalódást ébreszt. Bizonyos, hogy ilyen csalódás érheti azokat az embereket, akik remélték, hogy rokonaik visszatérnek az anyaországba és most azt látják, hogy a szerencse kereké másképpen fordult. Tudvalevő az is, hogy Szent István birodalma határainak történelmi szemlélete milyen szerepet játszik Magyarországon. Bizonyosra vehető azonban, hogy őszinte az a belenyugvás, amellyel a döntőbírói ítéletnek alávetették magukat és hogy mindkét oldalon az európai jövő érdekében az új határokat tartós megoldásnak tekintik.” Az essenzi Nazional Zeitung szerint a döntőbírói ítélet kétségkívül közbeeső megoldást jelent Magyarországra jogos igényei és a kérdéses területek néprajzi követelményei között.

A Popolo d'Italia közirója, Polverelli, többek között ezeket írja: „Mussolini és Hitler a pártatlan igazságosság alapján rendezik újjá Európát. Mint ahogyan a trianoni békeszerződésről el lehetett mondani, hogy az igazságtalanság és a rosszakarat csúcsteljesítménye volt, ugyanúgy a bécsi döntésről azt lehet mondani, hogy az igazságosság és a jóakarat remekműve... A magyarok, ha nem is kapták meg mindazokat a területeket, amelyek Szent István birodalmához tartoztak, igazságot kaptak és megkapták jutalmukat husz éves szenvedéseikért és a tengelyhatalmak iránti hűségükért.”

Az olasz vélemények közül említésre érdemes még Ansaldo, aki a Telegrafo vezércikkében foglalkozik a bécsi döntéssel. „A XIX. század — írja egyebek között — egy félelmetes hatású elvvel, a nemzetiségi elvvel átkozta meg az egész világot. Ez az elv Nyugat-Európában, ahol a nemzetiségek körülhatároltan élnek, nem okozott zavarokat, Délkelet-Európában és a Balkánon azonban, ahol nem lehet pontos határt vonni az egyes nemzetiségek és fajok között, ez a körülmény állandó feszültséghez, harchoz és szüntelen irredentizmushoz vezetett. A nyugati hatalmak mindent elkövettek, hogy ezt a versengést a saját céljaikra használják fel és a Balkán nemzeteit egymás ellen kizsákmányozták. A tengelyhatalmak feladata lesz tehát a nemzetiségi elvet a Dunavidék és a Balkán állandó rendjével összhangzásba hozni.” A Messaggero azt a tanácsot adja a magyaroknak és a románoknak, hogy szüntessenek meg minden vitát és kerüljenek minden szemrehányást. A bécsi döntés hatalmas előnyeit kell szem előtt tartaniok. A huszáves sebeket csak egy dolog gyógyíthatja be és ez a magyar-román barátság. A Corriere della Sera bécsi jelentése hangsúlyozza, hogy a tengelyhatalmak sem Magyarországot, sem

Romániát nem akarják eszközül felhasználni titkos érdekek érvényesítésére, vagy az esetleges veszélyek elhárítására. A Voce d'Italia a külpolitikai következményeket hangsúlyozza. „A döntőbírói ítélet — írja a lap — a Dunavidéket és a Balkánt tartósan beleillesztette a tengely rendszerébe. Magyarország nehéz és bonyolult kérdések megoldása előtt áll, amely kérdéseket eddig mindig el kellett halasztani. A legfontosabb a megoldatlan kérdések közül a földreform végrehajtása, vagyis a nagybirtokok megfelelő átalakítása. Európa az egyetemes érdekek által vezetett nemzetek közössége lett. A Duce már régen megmondotta, hogy ez a század a fasizmus százada.”

A vezető svájci lapok nagy cikkében számolnak be Erdély felosztásáról. A Journal de Genève főszerkesztője azon a nézetben van, hogy a döntőbírák általában jó megoldást találtak a magyar követelések és azok között az engedmények között, amelyek meghozatalára a románok hajlandóknak mutatkoztak. Az amerikai közhangulat, amely egyébként tengelyellenes, nem sajnálkozik Románián. A New York Times cikkírója szerint a döntés, amely a Kárpátok visszaadásával a kereszténység határait előretolta, Magyarország ügyének diadalát jelenti.

Új rend felé Franciaországban

Franciaország ma bűnbánó ország. A történelmi népek gyakran tartanak penitenciát; a nagy katasztrófák után magukba szállnak és azt kérdik önmaguktól: miért történt mindez és miképpen kerülheték volna el a szerencsétlen eseményeket?

Franciaország moralistái azt követelik, hogy Franciaország ujuljon meg elsősorban erkölcsében és szokásaiban. Meg kell javítani fizikailag és lelkiileg magát a francia fajt, amely szerintük az elmúlt évtizedek folyamán teljesen demoralizálódott. Maurice Coste, a Revue des Deux Mondes egyik újabb számában teljesen új nevelési rendszert sürget, hivatkozva a németekre, akik az ifjúság százmillióit erős fizikai nevelésnek és fegyelemnek vetették alá s kifejlesztették bennük az önfeláldozás szellemét.

Van egy erős fajvédő irányzat is a megvert Franciaországban. A világháború utáni Franciaország valósággal a keblére ölelte az idegeneket, megkönynyította a francia állampolgárság megszerzését, hogy ilyen módon szaporítsa az ország stagnáló népességét. Bizonyos, hogy sok silány és ártalmas népelem is van azok között a százazrek között, akik 1919 után Franciaországba tódultak.

Most törvényileg fogják kimondani, hogy nem francia szülőktől származó nem viselhet semmiféle állami hivatalt. Ehhez csak annyit jegyezhetünk meg, hogy Franciaország története egészen másképpen alakult volna, ha ezt törvényben kimondották volna Franciaországban már háromszáz esztendővel ezelőtt, mert akkor nem kerültek volna az ország élére sem Mazarin, a francia nagyhatalmi állás egyik megalapítója, sem pedig Napoleon.

Az új francia kormányzat teljesen szembefordult a múlt század liberális hagyományaival, s a mostani kormányból eltávolítanak mindenkit, akit liberális érzelmekkel gyanúsítanak. Pétain kormánya át akar térni a korporációs

szisztemára, amely különben is francia gondolat, amennyiben Soreltól, a szindikalista mozgalom egyik megalapítójától származik. Teljesen átszervezik a földművelést és az ipart, s az állam veszi kezébe a külkereskedelem irányítását. A moralisták és a reformerek — írja a Neue Zürcher Zeitung munkatársa — ma ugyanúgy adják a jótanácsokat a kormánynak, mint az 1871-iki vereség után, amely közel sem volt annyira súlyos, mint a mostani. Abban reménykednek valószínűleg, hogy amint az 1871-iki vereség után nagy anyagi felvirágzás következett be s az ország kétségkívül megerősödött, a francia nemzet öntudatra ébred a mostani vereség után is.

A szabadság és a rend hívei között gyakoriak az összeütközések. Franciaország fejlődése a hatvanas évektől kezdve egész mostanig, egyenesvonallal fejlődés az egyéni jogok és a közszabadságok kiterjesztése felé. Nem hiszszük, hogy könnyű lesz Franciaországban a közgazdaságot lényegesen korlátozni. Nemzeti szempontból nem nagy szerencse a francia szellem sokoldalúsága sem. Franciaországban minden irányban fanatikus hívei vannak. Fanatikus hívei vannak a szocializmusnak, a forradalom szabadelvűségének, sőt az anarchizmusnak is. És a franciák nem türelmesek a másnézetűek iránt. Abban, aki a politikai kérdésekben más nézeteket vall, ellenséget látnak. Pétain tábornagy reformjai között, ugylászik, a nevelés általános reformja lesz a legelső. A tábornagy és munkatársai a nevelés teljes átalakításával akarják bevezetni a francia államrendnek tekintélyvel nyugvó államrenddé való átalakítását.

A légi harcok

Az augusztus 10-ikén megindult légiháború napról-napra fokozódik s néha már azt lehetne hinni, hogy a brit szigetország népe elveszti erkölcsi ellenálló erejét s Németország megkísérli a partraszállást Nagy-Britannia földjén, melyet a normandiai hódítás óta nem érintett ellenség lába. Rettentő erejű gépharc folyik mindkét részből. A német taktikai tézis most már világos: tönkretenni Dél-Anglia kikötőit, a szigetország repülőtereit, hadiszergényeit, s ha mindez sikerül, a lakosság ellenálló ereje megrendül, a partraszállást végrehajthat. A németek roppant erőt fejtenek ki a támadásban s az angolok az összes rendelkezésükre álló eszközrel védekeznek. Egy svédországi jelentés szerint vasárnap és hétfőn minden eddiginél hevesebb volt a német támadás.

Német részből erősen cáfolják a Sunday Times-nak azt az állítását, hogy az angol királyi légi haderőnek Berlin ellen intézett támadásait „rendkívül gondosan készítik elő s szigorúan csak katonai célpontokra korlátozzák”. Német részből megállapítják, hogy „a birodalmi fővárosban templomokat, kórházakat, lakó- és kerti házakat, rakthelyiségeket, tüzelőhelyiségeket és hasonló célokat találtak el a bombák. Minden esetben magánszemély szenvedett kárt...” A berlini jelentés megállapítja még, hogy az angolok tudatosan kisebbítik az Anglia ellen intézett német támadások hatását.

Ünnepeljünk

**TUNGSRAM
KRYPTON
fénnnyel!**

Nagyváradon összeült a magyar-román vegyesbizottság

A MTI jelenti: A magyar-román vegyesbizottság vasárnap délután négy órakor Nagyváradon összeült. A bizottságnak az a feladata, hogy először megvonja részletekbe menőleg a pontos határvonalat, másodsor megállapítsa, hogy milyen szakaszokban adja át a román hadsereg a

Magyarországhoz visszakerült területet a honvédségnek és harmadsor megtárgyalja a területátadási kapcsolatos kérdéseket. A magyar bizottságot vitéz Náday István altábornagy vezeti. A bizottságban helyet foglal Ujszászy István vezérkari ezredes, dr. Rakolczay László vezérkari őrnagy és Szentpétery György vezérkari százados,

akik — mint emlékeztetés — vitéz Náday István altábornaggal együtt a Turnszeverinbe kiküldött magyar bizottságban a honvédséget képviselték. Tagja még több vezérkari tiszt, mint különleges szakértő, továbbá a külügyminisztérium részéről dr. Sebestyén Pál miniszteri tanácsos, a nem-

zetközi szerződések osztályának vezetője, végül Rónai András miniszteri titkár, az államtudományi intézet helyettes igazgatója.

A magyar bizottság vasárnap délelőtt tíz óra után gépkocsikra indult el Budapestről Nagyváradra.

Csütörtökön indulnak honvédeink

Debrecen, szept. 2. A MTI kiküldött tudósítója jelenti:

A magyar-román vegyesbizottság vasárnap a nagyváradi városházán délután félhat órától hajnali félnégy óráig egyhuzamban tartó tárgyalás után megállapodott a területátadás kérdéseiben.

A magyar honvédség szeptember 5-én lépi át a régi határt s a bevonulás szeptember 13-án ér véget.

Szeptember 5-én az egész vonalon megkezdődik a bevonulás, kivéve a nagyváradi szakaszt, ahol erre csak egy nap múlva, szeptember 6-án kerül sor.

Az első napon Máramaroszigetre és Szatmárnémetibe vonul be a honvédség, szeptember 6-án Nagyváradra s azután fokozatosan előrehaladva, szeptember 11-én vonul be Kolozsvárra.

A két utolsó napon a déli székely részeken fejeződik be a bevonulás.

A vagyoni és átadási kérdések tárgyalását ma délután két órakor a Biharkeresztes és Biharpüspöki közötti vámpületben folytatják.

A vegyesbizottság megállapította a kiürítés és bevonulás technikai kérdéseit

Debrecen, szept. 2. (MTI) A magyar-román vegyesbizottság hétfőn délután újabb ülést tartott, ezúttal Nagyvárad közelében a határ mentén álló vám- és touring klubházban.

A magyar bizottság vitéz Náday István altábornagy vezetésével háromnegyed egy órakor indult el Debrecenből gépkocsikra és háromnegyed két óra előtt érkezett a határhoz. Itt a vám- és touring klubház előtt Dragalina hadtesttábornok fogadta a magyar küldöttséget. Dragalina tábornok a tegnapi nagyváradi első ülésen még nem tudott részt venni s így tegnap román részről Stejlea dandártábornok vezette a román delegációt, aki a mai ülésen is részt vett még.

A vegyesbizottság a modern román stílusban épült vám- és touring klubház széles oszlopos tornácán, a szabadban tartotta mai ülését. Összetoltak két asztalt s körülötte foglaltak helyet a bizottság tagjai. Az ülés két órától este félkilencig

tartott (magyar időszámítás szerint) s amikor sötétedni kezdett két lámpát helyeztek az asztalra, minthogy az épületben már nem működött a villanyvilágítás.

A mai ülésen részletesen kidolgozták a kiürítés és a bevonulás katonai technikai kérdéseit, továbbá megállapodtak az átadandó terület lakosai személyi és vagyonbiztonságának hatékony megővésében, azonkívül a bécsi döntés értelmében magyar állampolgárrá váló személyeknek a román hadsereg köteleiből való haladéktalan elbocsátásában.

A magyar bizottság hétfői ülése után ismét visszatért Debrecenbe, ahová tíz órakor érkezett meg. A magyar-román vegyesbizottság legközelebbi ülését holnap, kedden, délelőtt tíz órakor tartja ugyan csak a határon levő vám- és touring klubházban.

Nagyvárad magyarsága mámoros lelkesedéssel fogadta a magyar bizottságot

Virágessóval árasztották el a kocsikat, a honvédtiszteket ölelték-csókolták

Nagyvárad, szept. 1. A MTI kiküldött tudósítója jelenti: Nagyvárad magyarsága minden képeletet felülmúló mámoros lelkesedéssel fogadta vasárnap délután a magyar-román vegyesbizottság ülésére érkező magyar küldöttséget. A nagyváradiak a budapesti rádió háromnegyedkét órai hírközlésében értesültek arról, hogy tizenegytagú magyar bizottság, közöttük kilenc ve-

zérkari tiszt, vitéz Náday István altábornagy vezetésével gépkocsin elindult Nagyváradra. Már két óra után özönlenni kezdett a tömeg a Főterre. A magyar bizottság utközben megállt Püspökladányban és a vasúti állomás éttermében ebélt.

Keleuturópai idő szerint félöt órakor futott be az öt gépkocsi Nagyváradra a városháza előtti tere. A tér ekkor már zsúfolásig megtelt a tömeggel, amely valóságos extázisba esett, amikor megpillantotta a magyar gépkocsikat s bennük a magyar tiszteket egyruhában. A tömeg körülözlönte és valósággal megostromolta a gépkocsikat, virágokat szórtak a kocsikra, felugráltak a kocsik hűtőjére, sőt tetejére is és mindenki kezét akart fogni a magyar tisztekkel az ablakon keresztül.

„Magyar katonák! Magyar honvédtisztek!” — kiáltották, majd ütemesen éltették Horthy Miklós, Magyarország kormányzóját.

**„Éljen Horthy Miklós!
Éljen a hadsereg!
Éljen Teleki és Csáky!”**

A gépkocsik alig tudtak előrehaladni, a tömeg úgy körülvette azokat. A nagy ünneplésben néhány kocsi ablakát is betörték, sőt a kocsik tetejét és sárhányóját behorpasztották. Egy román hadnagy úgy akart rendet teremteni, hogy riasztólövéseket adott le. Mindez egyáltalában nem izgatta a tömeget, amely egy tapodtat sem mozdult, sőt a riasztólövések után a Himnusz kezdte énekelni.

„Horthy Miklós! Éljen! A magyar hadsereg éljen! Éljen Teleki és Csáky!” — hangzottak fel minduntalan a kiáltások. A helyzetet a román tárgyalóbizottság katonai vezetője, egy tábornok mentette meg azzal, hogy intézkedett: hagyjanak szabad folyást a tömeg lelkesedésének.

A magyar vezérkari tiszteket a nagyváradi magyarok túláradó lelkesedésükben valósággal kirángálták a kocsikból. Megható jelenetek játszódtak le: Öreg emberek, idősebb matrózok törtek maguknak utat a gépkocsikhoz és megragadták a magyar tisztek keztyűit.

Az új határok a bécsi döntés után

Kézét és azt csókolgatták. A magyar tisztet túlaradó szeretettel a szó szoros értelmében csaknem szétszedték. Nagynehezen sikerült a magyar bizottság tagjainak bemenniük a városházára, ahol a tanácskozások folytak.

A tömeg csaknem behatolt a tárgyalóterembe

A tömeget alig lehetett visszatartani, hogy be ne hatoljon a tárgyalóterembe. Az emberek zokogtak örömkönn és a magyar tárgyalóbizottság tagjai is könnyekig meg voltak hatva a nagyváradi lakosság lelkes fogadtatásától. A tömeg egészen az éjjelutáni órákig ott állt a városháza kivüljárati ablakai alatt. Most már türelmemmel és rendben várakozott, csak időnként ismétlődtek meg az ütemes kiáltások, amelyekkel a kormányzó, a magyar hadsereget, a miniszterelnököt és a külügyminisztert éltették. Már jóval elmúlt éjjel, amikor az emberek oszladozni kezdtek. A háttérben lelkesedősen és a mindent elsöpítő öröm ellenére sem került sok incidensre.

Előkerülnek a magyar zászlók

Az ünneplés azonban már előbb a határmenti falvakban megkezdődött. A Nagyvárad előtti két községből a lakosság mind kint várakozott a házak előtt és lelkes integetéssel üdvözölte a magyar bizottságot. A házakat itt már fellobogózták magyar zászlókkal. Amikor a magyar bizottság autói begördültek a nagyváradi városháza előtti térre, pillanatok alatt előkerültek a kis magyar zászlócskák, amelyeket az óriási tömeg lelkesen lobogtatott. Mindenki, aki oda tudott férkőzni az egyenruhás magyar katonatisztekhez, lelkesen ölegette és csókolgatta őket.

A váradi magyarok otthon készített posztó- és selyemdarabokból összevarrt kis piros-fehér-zöld kokárdákat és jelvényeket adtak át a bizottság tagjainak. Mialatt a bizottság a városházán tárgyalt, a váradi magyarok virágokkal valóssággal elborították a magyar gépkocsikat, amelyeket füzérekkel díszítettek fel.

A bizottság tagjai félnégy órakor hagyták el Nagyváradot. Hétfőn délelőtt Debrecenben az Arany Bika éttermében ebédelték. Itt üdvözölte őket vitéz Bajnóczy József altábornagy és Losonczy István főispán.

Teleki szerdán számol be a Házban a bécsi tárgyalásokról

A honvédség bevonulása mellett általános érdeklődés előzi meg a képviselőház és a külügyi bizottságok ülését. Szerdán délelőtt 12 órakor tartja a Ház ünnepi ülését, amelynek egyetlen eseménysége lesz gróf Teleki Pál miniszterelnök beszámolója a bécsi döntésről. Az előző napon, kedden délután gróf Csáky István külügyminiszter a képviselőház külügyi bizottságában mondja el exorzéját, szerdán délelőtt pedig a felsőház külügyi bizottságában számol be a bécsi tárgyalásokról.

Megkezdődött az átadandó területek kiürítése

Bukarest, szept. 2. (Külföldi Hírek.) A román kormány minden eszközzel az ország rendjének teljes fenntartását szorgalmazza és elhatározta, hogy bármilyen tüntetés forduljon is elő, a legerélyesebb módon lép föl. A Magyarországnak átadandó területeken már folyamatosan van a kiürítés. Az első és második területsáv polgári hatóságai hétfőre már el is hagyták a városokat. Számos helyen járműveket foglaltak le, hogy a hatósági berendezéseket és okmánytárákat elszállíthassák. A hatóságok távozásával egyidőben természetesen elhagyják eddigi lakhelyeiket a román hivatalnokok is. Legnagyobb részt a régi királyság területére költöztették máris családjaikat.

Magyar zászlók Nagykaroly épületein

Mátészalka, szept. 2. Vállaj községből látható, hogy Nagykarolyban a templom tornyán és igen sok épületen a magyar nemzetiszínű zászló leng. A határon átjövők elbeszélése szerint a lakosság lelkesedése leírhatatlan.

Tüntetés Kolozsváron

Az Erdélyből érkező hírek szerint Erdélyben általában nyugalom van. Pénteken este Kolozsvárról tüntetés volt, a tömeg azonban később békésen szétszálott. Az átadandó terület nagyobb városában a magyar népközlősség helyi tagzata együttműködik a helyi hatóságokkal.

Ribbentrop és Ciano táviratváltása

Berlin, szept. 2. (Német TI) Gróf Ciano olasz külügyminiszter Bécsből jövet a birodalmi határ elhagyásakor a következő táviratot intézte Ribbentrop birodalmi külügyminiszterhez:

„Abban a pillanatban, midőn Olaszországba visszatérek, szükségem érzem annak, hogy kifejezzem Önnek bajtársi üdvözlétemet és szívvel köszönetet mondjak vendégszeretetéért. Kérem, tolmácsolja hódolatomat a Führernek. Nagy örömmel szolgált, hogy a felfogások és célok teljes összhangjában Znnel együtt közreműködhettem az igazság és megbékélés olyan művének megvalósításában, mely újabb bizonyosságot a Führer és a Duce által Európának szánt új rend megteremtésében a tengelyhatalmakra háruló magasztos feladatnak.”

Ribbentrop külügyminiszter választvárait így hangzik:

„Fogadja köszönetemet azért a bajtársi üdvözléért, amelyet Olaszországba visszatérésemkor hoztam intézett. Teljes mértékben osztozom örömet és megelégedését azon, hogy Bécsben együttesen fontos európai kérdést sikerült megoldanunk. A tengely ezzel megteremtette a végleges megbékélést a Duna-medencében és a bécsi döntéshozói ítélettel újabb megmutatta az egész világnak, milyen magasztos felelősségérzet tölti el a Ducét és a Führert Európa újjáalakításának munkájában. Kérem, tolmácsolja a Ducénak legőszintébb érzelmeimet.”

Az olasz külügyminiszter vasárnap visszaérkezett Rómába.

*

Róma, szept. 2. (Stefani.) A lapok felünnen közlik a gróf Ciano és Ribbentrop között váltott táviratokat. Politikai körökben rámutatnak, hogy ez a táviratváltás is kiemeli a bécsi kongresszus jelentőségét. A két távirat feleletnek tekinthető a külföldön keringő bizonyos hírekre. Ami a döntéshozói ítélet végrehajtásának nehézségeiről, sőt incidensekről szóló híreket illeti, román körökben kijelentik, hogy célszerű hadjáratról van szó s a hírek egytől-egyik kitalálások.

Csáky és Manoilescu köszönete Ribbentropnak

Bécs, szept. 2. (Német TI) Gróf Csáky István magyar külügyminiszter és Manoilescu román külügyminiszter a következő táviratokat intézte Ribbentrop birodalmi külügyminiszterhez:

„A birodalmi határ átlépésekor őszinte szükségem érzem annak, hogy a fogadtatásért, amelyben részesültem, Nagyméltóságodnak szívvel köszönetet mondjak. Őszintén remélem, hogy a bécsi értekezlet lényegesen előmozdítja a tengelyhatalmak részéről tervezett igazságos újjárendezést. Hálás megemlékezéssel Nagyméltóságod önzetlen fáradozásáról maradtok igaz baráti odaadással híve: gróf Csáky.”

„A német birodalom elhagyásakor kérem Nagyméltóságodat, fogadja szíves köszönetemet kedves vendégszeretetéért és fáradozásaiért. Mihail Manoilescu.”

Szigoru rendőri intézkedések Aradon és Temesváron

Arad, szept. 2. (Bud. Tud.) Az aradi rendőrség rendelete értelmében este tíz óra után senkinek sem szabad az utcán tartózkodni. A mozik, színházak nem tarthatnak előadást és teljes zenetiltalom van. Hasonló rendelkezést adott ki a temesvári rendőrség is.

Szigorított záróra Kolozsváron

Kolozsvár, szept. 2. (Bud. Tud.) A kolozsvári rendőrfőnök rendelete értelmében a vendéglők, éttermek, kocsmák, kávéházak további intézkedésig déli 12-től délután 3-ig és este 7-től 9-ig tarthatnak nyitva.

Manoilescu a bécsi döntés végrehajtásáról

Bukarest, szept. 2. (Stefani.) Manoilescu külügyminiszter szombaton este kifejtette, hogy a bécsi döntéshozói ítéletről a két érdekelt fél nem vitakozhatik és hogy Románia az ítéletet loyálisan végre fogja hajtani. Az előállott helyzetről szólva utalt arra, hogy jelentős román kisebbség marad Magyarországon, de a tengelyhatalmak külügyminiszterei biztosították, hogy jó bánásmódban fog részesülni. Rendkívül fontos ténynek mondotta Olaszország és Németország szavatosságát Románia területi integritásának és sérthetlenségének megvédésére. A miniszter kijelentette, hogy a román kormány sohasem fogja ezt a kezességet arra felhasználni, hogy zavaró magatartást tanúsítson bármely szomszédja ellen.

A román propagandaszervek megkezdtek a beható munkát, hogy megmagya-

rázzák a közvéleménynek a bécsi döntés megértésének szükségét.

Az erdélyi magyarok elárasztották a bukaresti magyar követséget

Bukarest, szept. 2. (MTI) A bukaresti magyar követséget hétfőn az erdélyi magyarok valóssággal elárasztották és érdeklődtek a hazatérés körülményei felől. Az érdeklődők legtöbbször azonnal indulni akart, bár a vonatok túlszűfolyva indulnak a visszatérőkkel. A magyar és a német követség épülete körül különben még mindig erős csendő- és rendőrség áll. A német konzulátus közelében a rendőrség géppuskás harcokcsija is kétszenlében áll, nemkülönben néhány vízfecske is az esetleges tüntetők lehűtására.

A kolozsvári egyetemi tanács ülésén a rektor ismertette a kiürítésre vonatkozó miniszteri utasításokat. Több tanár is felszólalt az alkalommal és méltatlankodva borzalmassá minősítette a bécsi döntést. Mint az „Evenimentul” kolozsvári tudóstója jelenti, elhatározták, hogy valamennyi tanár helyén marad mindaddig, amíg az egyetemet átadhatják annak összes felszerelésével, könyvtárával, laboratóriumával stb.

Döntőbíráskodást kér Bulgária

Szófia, szept. 2. (Stefani.) Filov miniszterelnök a sajtó tudósítói előtt hangsúlyozta Dél-Dobrudza visszacsatolásának szükségességét és közölte, hogy még nehézségeket kell áthidalni a déldobrudzai megszállás időpontja kérdésében. Bulgária kormánya és népe azt kívánja, hogy ez időbeliüleg összeessék a magyar csapatoknak Erdélybe való bevonulásával. Remélhető azonban — mondotta a miniszterelnök —, hogy ez az akadály is legyőzhető lesz.

Egy másik kérdés, amelyről a miniszterelnök szerint eddig nem jött létre meg egyezés, a pénzügyi elrendezés ügye; erre nézve döntőbíráskodást ítélt meg Bulgária kéri.

Tilos Romániában mindenféle tüntetés

Bukarest, szept. 2. (MTI) Vasárnap este minisztertanács volt, amelyen a kiürítéssel kapcsolatos intézkedésekről tárgyaltak. Számos tartomány királyi helytartója felhívást intézett a lakossághoz, hogy őrizze meg hidegvérét. Bukarestben a belügyminisztérium szigorú rendeletét hozták nyilvánosságra, amely szerint a bécsi döntéssel kapcsolatban bármilyen természetű tüntetés, izgatás, vagy felvonulás szigorúan tilos. A belügyminisztérium szeptember 3-ig betiltott mindenféle előadást. Zenét még lakásban sem szabad hallgatni.

Báró Neurath Csehország szerepéről

Prága, szept. 2. (Német TI) A háború kitérésének első évfordulója alkalmából báró Neurath birodalmi védnök hétfőn a Czernin-palotában fogadta a német és a cseh sajtó képviselőit, s többek között a következőket mondta:

— A háborúra való tekintettel minden életbevágó kérdést a lehető leggyorsabban kellett megoldanunk. Ezért nem volt idő a lassu átmenetre, mint ez a békeidőben lehető lett volna. Cseh- és Morvaország a békés munka szigetévé lett. Az erületeken lakó emberek csak a Német Birodalomban találhatják meg boldog és biztos jövőjüket. A háború kezdetétől fogva fel lehetett ismerni, hogy az ellenséges hatalmak a Cseh- és Morva védnökséget mint

Ha jó a penge, jó a kedve!

Hogyan borotválkozhatsz igazán jól, kellemesebben, gyorsabban és eredményesebben? Azt csak a ROTBART-penge használata által tudod.

ROTBART
ROTBART

ROTBART
BOROTVAPENGÉK

egy trójai falovat akarták felhasználni a Nagy Német Birodalom keretén belül. Világos volt továbbá az, hogy ebből a célból a cseh emigrációt cinkostársul fogadták fel.

A tengelyhatalmak nem félnek a hosszú háborútól sem

Róma, szept. 2. (MTI) Az olasz sajtó behatóan foglalkozik a háború kitérésének első évfordulójával. Virginio Gayda a „Voce d'Italia” vezércikkében hangsúlyozza, hogy a háború első éve nem csökkentette, hanem növelte Németország és Olaszország erejét és hatalmát. Az angolok a háború első évfordulóján most már láthatják, hogy mily könnyelműséget követtek el. Ennek az elvakultságnak borzalmas következményét elsősorban Angliának kell viselnie. Az óceánon innen és az óceánon túl azzal akarják megijeszteni a tengelyhatalmakat, hogy a háború meg 1941-ben, sőt 1942-ben is tartani fog. Olaszország és Németország azonban nem ijednek meg és készek a harcra, akármilyen hosszú ideig tartson is az. A tengelyhatalmak azonban kíváncsiak, ha a háború így megy tovább, egy vagy két év múlva mi marad meg Angliából és az angol birodalomból.

Angol repülők ismét bombákat dobtak le Svájcban

Bern, szept. 2. A Svájci TI közli: A hétfőre virradó éjszaka idegen repülőgépek ismét megsértették Svájc területét. Több nyugati városban, valamint a keleten lévő szentgalleni kantonban is, légiriadót rendeltek el. Szentgallenben működésbe lépett a légvédelmi tüzérség; itt az idegen gépek néhány bombát dobtak le. A bombák meztökre hullottak és csak kisebb anyagi kárt okoztak.

1941 **TELEFUNKEN**

341 Vés U
az olasz népszerűség!

A Belváros szolid szaküzlete

KONCERT IV., Váci-utca 23. Telefon: 18-12-55.
Rádió - gramofon - villamos háztartási cikkek.

Bemutatja
MARNITZ
VIII., József-körút 37—39. Részlet! Csere!

Rákóczi-ut 60.
Legjobb választék. Csere. Javítás. Kedvező fizetési feltételek.

Sternberg
Királyi Udvari Hangszergyár

A TEXTILÁRUK FOLYTONOS
EMELKEDÉSÉNEK ELLEN-
SÜLYOZÁSÁRA

TÖBB

100.000 méter
paplanlepedő,
sifon és
vászonárut
dobok a piacra.

Figyelje a hirdetéseket ezen a helyen jövő
héttől kezdve.

ARUSITAS CSAK KICSINYBEN.

KISS ENDRE

NAGYKERESKEDŐ,
GRÓF TISZA ISTVÁN-UTCA 16.Budapest zsirszükséglete
biztosítva vanIlletékes magyarázat az átmeneti zsirhiány
okáról

A zsiradag csökkentése bizonyos meglepetést, sőt talán némi aggodalmat is keltett a fővárosi közönség körében. Erre vonatkozólag illetékes helyen a következő felvilágosítást és magyarázatot adták:

— A főváros csökkentett zsiradagokkal való ellátása tekintetében semmiféle aggodalomra nincsen ok, mert az teljes egészében biztosítva van. A fővárosban átmenetileg mutatózó zsirszükségnek az a magyarázata, hogy a zsirsértés felhozatalában — szintén csak átmenetileg — bizonyos zavar mutatkozott, amit az idézett elő, hogy a gazdák Budapesten az élő sertést kilogrammonként csak 1 pengő 44 fillért kaptak, ami valójában csak 1 pengő 33 fillért jelent, mert 11 fillér terhelt az élő sertés kilóját a szállítás és egyéb költségek címén. Ezt az árat azonban a gazdák vidéken, hogy ugymondjuk, az udvarból eladva is megkapták.

— A főváros kérelmére a földművelésügyi miniszter a legrövidebb idő alatt 15 pengő prémiumot engedélyezett a Budapestre felhozott 160 kg-on felüli súlyú sertések után. Ennek a gyors intézkedésnek hatása máris mutatkozik, mert amíg a múlt hétfői vásárra mindössze 1300 sertést hajtottak fel, addig most hétfőn már a reggeli órákban 3700 zsirsértés érkezett Budapestre, amely szám később közel 4000-re emelkedett.

— Budapest egyheti rendes zsirszükséglete kb. 8000 darab sertés, úgyhogy ha a csütörtöki vásárra is 4000 darab sertést hoznak föl, ami minden nagyobb optimizmus nélkül remélhető, akkor Budapest csökkentett zsirszükséglete minden tekintetben kielégítést nyer. Meg kell még jegyeznünk, hogy a főváros a tényei sertésállományából már két hét óta állmentálja a ferencvárosi sertésvásárt.

Hat hónap a börtön
pengőkiadásért

Két évvel ezelőtt tárgyalta a törvényszék Kupferstein József szőnyeg- és régiségkereskedő valuta-bűnjét. A vád szerint Kupferstein nagyértékű szőnyegeket csempészett be bűntársai segítségével az országba és a szőnyegek vásárlásához szükséges pengőt a Nemzeti Bank megkerülésével juttatták ki. Kupferstein elsőfokon büntetésétől büntetésért 7 hónapi börtönről ítélték. Vádoltársai közt szerepel Szántó Székely László magántisztviselő, akit akkor ismeretlen helyen való tartózkodása miatt nem lehetett felelősségre vonni.

Nyomozólevelet adtak ki ellene és nemrég megtalálták. Az ügyesség vele szemben is fizetési eszközzel elkövetett visszaélés miatt emelt vádat és ügyét hétfőn tárgyalta a törvényszék dr. Máthé László tanácsa. Szántó nem ismerte be bűnösségét és azzal védekezett, hogy szíveségből került arra a gépkocsira, amelyen a csempészett szőnyegek voltak.

A nyomozásban résztvevő detektívek a tárgyaláson elmondották, hogy miképpen tartóztatták fel a csempészett szőnyegkelet kibélt gépkocsit és terjesztették ki a nyomozást a vádlottal szemben is. Több tanu kihallgatása és a perbeszéd elhangzása után a törvényszék Szántó Székely Lászlót büntetésétől büntetésért 6 hónapi börtönről ítélt, de kötelezte 10 pengő vagyoni elégtétellel megfizetésére is. Az indoklás szerint részt vett a pengő kiadásban. Az ítélet nem jogerős.

Hadműveletek

Két angol torpedórombolót és egy segédcirkálót
süllyesztettek el a német tengeralattjárók

Berlin, szept. 2. (Német TI) A véderő főparancsnoksága jelenti vasárnap délből:

Egy tengeralattjárónk elsüllyesztette a 15.000 tonnás Dunvegan-Castle korszerű brit segédcirkálót.

Romboló- és vadászpilótáink a vasárnapra forduló éjszaka meglepetésszerű támadásokat intéztek a brit szigetek ellen. Repülőink bombatámadásokat intéztek repülőterek, a Temze torkolatában fekvő, valamint a liverpooli kikötőberendezések és hajójavító üzemek, továbbá a közép-angliai repülőgépgyárak ellen. A támadások során heves légi harcokra került sor, amelyek során 116 ellenséges repülőgépet lelőttünk.

Brit repülőgépek az éjszaka folyamán berepültek a Ruhr-vidék és Berlin fölé és többhelyütt bombákat dobtak, amelyek azonban csak rendkívül kis anyagi kárt okoztak. Az ellenséges bombák katonai célpontokat seholsem találtak el. Légvédelmi tüzsergünk védőtűze a Berlin ellen intézett légi támadás során megakadályozta az ellenséges repülőket abban, hogy a város területére bombákat dobjanak. Néhány bomba a városon kívül szabad térségre esett.

Az ellenség szombati összes vesztesége 133 repülőgép, ezekből 116-ot légi harcban lőttünk le. Az éjszaka folyamán a légvédelmi tüzserg három angol gépet pusztított el. Tízennegy repülőgépet a földön semmisítettünk meg. Repülőink továbbá 74 záróleggömböt pusztítottak el. Huszonhárom repülőgépünk eltűnt.

A véderő főparancsnoksága jelenti hétfőn:

Német tengeralattjárók az Északi-tengeren két brit torpedórombolót süllyesztettek el.

Harci és vadászpilótáink a szep-tember elsején folytatták az angol légi erő építményei ellen irányuló támadásokat Délkelet-Angliában.

Ellenséges repülőgépek az elmúlt éjszaka ismételt megkísérelték, hogy támadást intézzenek Berlin és más német városok ellen. Hála az erős légvédelmi tűznek, az angol repülőgépek Nagy-Berlin körzetére nem tudtak bombákat dobni. A birodalom más területén csak lakóházakban esett kár, katonai anyagi kár sehol sem történt.

Az ellenség összes vesztesége a tegnapi nap folyamán 62 repülőgép volt; ezekből 52-t légi harc során lőttünk le, a többit a földön pusztítottuk el. Ezzel szemben csak kilenc repülőgépünk tűnt el.

Nyolcvanhat angol repülő-
gépet lőttek le hétfőn

Berlin, szept. 2. (Német TI) A légi fegyvernem főparancsnoka közli:

Harci és vadászpilótáink a mai napon ismét megtámadták délkeletangliai ellenséges repülőtereket. Bombatalálatokkal szétromboltak csarnokokat és elszállásolásra szolgáló építményeket. A bombatalálatok részben nagy tüzeket okoztak. Ez alkalmakkor több légi harcra került a sor. Ezekben vadászaik nyolcvanhat ellenséges repülőgépet lőttek el. Saját repülőgépeink közül huszonhárom hiányzik.

Az angol légierő pusztulása

Berlin, szept. 2. (Német TI) A német légi erő augusztus havában a rossz időjárás ellenére is 1386 angol gépet semmisített meg az angol sziget fölötti tartós légiarcomért vívott harcban. 1234 gépet légi harcokban lőttünk le, 51-et a légvédelem pusztított el, 101 pedig a földön semmisült meg. Ugyanez idő alatt lelőttünk 193 angol záróleggömböt is.

A német veszteség ugyancsak augusztus havában 360 gép.

Az olasz gyarmati csapatok sikere Kenyában

Valahol Olaszországban, szept. 2. (Stefani.) Az olasz főhadiszállás 86. közleménye:

Egy légi alakulatunk a Földközi-tenger keleti részében bombatámadást intézett egy ellenséges hajókaraván ellen. Egy gőzhajó bombatalálat következtében súlyosan megrongálódott.

Gyarmati csapataink Kenyában elfoglalták a Mojaletől 90 kilométerre fekvő Bunát, amely fontos gőcpontja a karavánutaknak.

Az olasz főhadiszállás 87. közleménye:

Az elmúlt éjszaka ellenséges repülőgépek szálltak el Sardinia fölött és vak-tában több bombát dobtak le a nyílt földekre. A légvédelem három ellenséges repülőgépet lelőtt. Sem emberéletben, sem anyagiakban a támadás kárt nem okozott.

További ellenséges repülőgépek ismét Svájc felől jöttek, Piemont és Lombardia különböző vidékei fölött szálltak el, ahol azonnal légvédelmi és légelhárító tevékenység fogadta őket. Minthogy valószínű célpontjaikat nem találhatták el, Varese környékén egy falura négy bombát dobtak le, továbbá több községre világitó rakétákat. Áldozata nem volt a tá-

A német gépek száza
támadják Angliát

London, szept. 2. (Reuter.) A kora reggeli órákban Londonban légi riadót rendeltek el. Az éjszaka folyamán is voltak német repülőgépek Anglia több vidéke fölött, de a támadás nem volt nagyszabású. A londoni körzetben a második légi riadó 15 óra 25 perckor kezdődött. Közel kétszáz német bombázó- és vadászgép repült be a délkeleti partok fölött az ország belsejébe a kora délutáni órákban. A támadókat heves elhárító tűz fogadta. A partvidék egy másik helyén mintegy hatvan német gép repült be.

„Halált és pusztulást
zudítanak az angol repülő-
k minden éjjele a védtelen
holland lakosságra”

Amsterdam, szept. 2. (Német TI) A Holland TI közlése szerint a vasárnapra virradó éjszaka az angolok újabb légitámadásokat hajtottak végre Amsterdam ellen. Este 10 óra és reggel 5 óra között hat ízben volt légiriadó. A légvédelmi nehéz tüzserg ágyai több ízben megszólaltak.

A Haagsche Post felhőborodottan tiltakozik az ellen, hogy angol bombavetők egyre-másra légitámadásokat intéznek holland helységei ellen. Minden éjjel — írja a lap — angol repülőgépek halált és pusztulást zudítanak a védtelen holland lakosságra. A jogérzet és az emberies érzület fellázad e hitványosság ellen. Ha hatálytalan marad is e tiltakozás, mégis kötelességünk fölemelni szavunkat az ellen.

A londoni lakosság idegei
már nagyon megviseltek

Madrid, szept. 2. (Német TI) A madridi lapok címfelirataiban kiemelik, hogy szombaton Londonban hét ízben volt légiriadó. Az ABC londoni tudóstója azt írja, hogy a londoni utcákon sok álmosarcu embert látni, aki alig áll a lábán. A londoni lakosság idegei már nagyon megviseltek. Az angol sajtóban is kifejezésre jut ez, amennyiben a lapok kijelentik, hogy a szíriának okozzák az idegességet. Ha a szíriának egy órára megbénítják London életét, máris hétmillió munkásra vész kárba. Hogy ez mit jelent — írja a tudóstó —, az megállapítható abból, hogy Británia egyébként egy óra alatt 30.000 tonna szén termelt és 142 tonna hajóteret épített.

Állítólag megtorpedóztak egy
gyermekszállító brit gőzöst

Berlin, szept. 2. (Német TI) Egy vasárnap esti londoni jelentés szerint német tengeralattjáró megtorpedózott egy gyermekszállító Kanadába szállító brit gőzöst.

Berlinben ezzel kapcsolatban kijelentik, hogy német illetékes körök mitsem tudnak erről. London nem közölte a hajónak sem a nevét, sem a helyzetét.

Ez az eset is azt a célt kívánja szolgálni, hogy a legerősebb mértékben hason az Egyesült Államok közvéleményére. Közben meg arról sincs bizonyíték, hogy ezt a gyermekszállító hajót megtorpedózták-e vagy aknaborban süllyesztette-e el. A brit kormány képviselői ismételtelen teljes nyíltsággal kijelentették, hogy angol részről is lehetetlennek tekintik a veszélymentes gyermekszállítás gyakorlati végrehajtását. Ha netán mégis kiderülne, hogy valami igaz az angol jelentésből, az csak a brit kormány felelőtlen könnyelműségének tulajdonítható.

Ünnepélyesen felavatták
a kormányzó szobrát a TÉBE-benErdélyi ülés a takarékpénztárak
egyesületében

A Takarékpénztárak és Bankok Egyesülete hétfőn délből Hegedűs Loránt elnöklésével ünnepi ülést tartott Erdélyi Visszatérés alkalmából és felavatta a kormányzó szobrát, amelyet Kisfaludy-Stróbl Zsigmond készített. Az ünnepi ülésen a pénzügyminiszter Dörner Aurél államtitkár képviselte. Az ülés megnyitása után Hegedűs Loránt mondott ünnepi beszédet.

— A mai nap — mondta többek közt — számunkra kétszerezsen történelmi: ma avatjuk fel kormányzó urunknak szobrát Midőn Szent István évében Szent István városában, Székeshelyvározt a TÉBE nagy országos gyűlését megtartotta, arra kértem az ottlevőket, engedjék meg, hogy a TÉBE legközelebbi ülését Kassára töltssem ki. Meg is tettem. Amikor most június 8-án Kassán ülést tartottunk, avval végeztem, hogy a TÉBE legközelebbi ülését egy magyar városba fogom összehívni, amelynek nevével csak annyit mondom, hogy aki az ülést megnyitotta, Kolozsvárról származik és aki bezárja, az is Kolozsvárról származik.

— Ugyanakkor felkértem nagy művészt, Kisfaludy-Stróbl Zsigmondot, hogy készítse el nekünk a kormányzó szobrát arra a napra, amikor Kolozsvár Magyarországhoz lesz. Ez a nap elérkezett és ezt elsősorban annak az országvezérnek köszönjük, akit mi Horthy Miklósnak hívunk, akit mi Horthy Miklósban hívunk, akit mi Horthy Miklósban hívunk.

— Épp úgy hálával és köszönettel tartozunk kormányunknak is. Gróf Teleki Pál már akkor rajzolta ezt az erdélyi térképet, amikor Apponyival kiküldetésben volt Párisban és nagy kitartással, rendkívül ügyességgel kivívta nekünk, hogy Erdély nagyrésze visszajött. Ugyanez szól kitűnő külügyminiszterünknek, gróf Csáky Istvánnak, aki már akkor velünk dolgozott.

— Magam, mint székely, aki Sepsiszentgyörgyre voltam képviselője, szívesen Magyarországnak arról, mily nagy dolog az, amit gróf Teleki Pál elért. Ne felejtjük el, hogy ezt vér nélkül kaptuk meg. Hogy most Ungvártól le Zagonig, ahová valamikor Miklos Kelemen csillaga mutatott, az egész Kárpát a miénk, ez óriási fontosságú. A TÉBE határozatából kimondom, hogy a TÉBE vitéz nagybányai Horthy Miklós kormányzó urunk szobrát felavatták és iránta mindig hódolattal lesz.

A gyűlés résztvevői helyiükről felállva lelkes éljenzéssel és tapsal ünnepelték a kormányzót. Az ülés üdvözlő táviratot intézett a kormányzóhoz, a miniszterelnékhoz, a külügy- és pénzügyminiszterhez.

Polgári személyek kirendelése
a katonai közigazgatás
szerveihez

A kormány rendeletet adott ki a honvédség által birtokba vett területeken működő katonai közigazgatás szerveihez, valamint a katonai közigazgatás alá tartozó polgári közigazgatási, gazdasági és üzemi szervekhez polgári személyek kirendeléséről. E szervekhez az illetékes miniszter szolgáltatott kirendelheti a főfelügyelő alá tartozó tényleges szolgálatban álló, valamint a hetvenedik életévét még be nem töltött, nyugdíjállományba helyezett állami vagy önkormányzati alkalmazottak. Az illető beleegyezésével közszolgálatban nem álló személyt is ki lehet rendelni. Nem lehet szolgáltatott kirendelni azt a nyugdíjast, aki szolgáltatott egészségi állapotánál, illetőleg testi vagy szellemi fogyatkozásánál fogva képtelen.

A szolgáltatott kirendelt alkalmazottak és nyugdíjasok a tényleges szolgálat teljesítésével egybekötött illetményeiket a kirendelés tartama alatt változatlanul megtartják. A tényleges szolgálatban álló kirendelt alkalmazottak illetményeiken felül kirendelési átalányban részesülnek. Összegét a pénzügyminiszter rendelettel állapítja meg. A kirendelt nyugdíjasnak az ellátási díjon felül a kirendelés tartamára tiszteletdíjra van igénye, amelynek havi összege 140 pengő a főiskolai végzettséghez, havi 110 pengő a középiskolai érettséghez, havi 80 pengő a négy középiskolai végzettséghez és havi 50 pengő az ennél kisebb iskolai végzettséghez kötött állású nyugdíjasoknál. A havi tiszteletdíj összege legfeljebb 300 pengő.

A rendelet részletesen szabályozza a pótdíjak, kiküldetési illetmények mértékét s kimondja, hogy a kirendelt volt román közszolgálati alkalmazottak, illetőleg volt román nyugdíjasok az idevonatkozó jogszabályok szerint járó illetmény- és nyugdíjfelőltre továbbra is igény jogosultak.

madásnak, amely jelentékenyebb kárt sem okozott.

Két olasz felderítő repülőgép nem tért vissza támaszpontjára.

Rövid külpolitikai hírek

Roosevelt szeptember 17-ére tényleges szolgálatra hívott be 60.000 nemzeti gárdistát, akik főként az amerikai partok ellenőrzését fogják ellátni. Ez az első behívott kontingense a 400.000 főből álló amerikai gárdának.

A vasárnap New Yorkba érkezett „Yankee-Clipper” repülőgépről utközben a Bermuda-szigetekre a brit cenzura a repülőposta nagy részét elkobozta. A repülőgép összesen 5030 fontnyi postát szállított; ebből összesen 3330 fontnyi levelet foglaltak le. Ilyen nagyarányú lefoglalásra idáig még nem volt példa.

Hétfőtől kezdve Dániában adagolják a fehér kenyert. Mindenki csak jegyre kaphat fehér kenyeret, még pedig legfeljebb 2400 grammot havonként. A rozkenyér fogyasztását nem korlátozzák.

Athénben szeptember 10-én kezdődően bevezetik a cukoradagolást.

A kormányzó jelenlétében átadták a forgalomnak a szolnoki vasuti felüljárót: a Kolozsvári hidat

Szolnok, szept. 2. Az ujonnan elkészült szolnoki vasuti felüljárót vitéz nagybányai Horthy Miklós kormányzó urunk jelenlétében hétfőn délelőtt áadták át a forgalomnak. A kormányzót a hivatalosan külföldön levő Varga József kereskedelemügyi miniszter nevében Ágyay-Hubert Pál államtitkár, Jásznagykun-Szolnok vármegye nevében pedig báró Urbán Gáspár főispán fogadta a minisztérium, a vármegye és a város kiküldötteinek élén. Ott voltak Alexander Imre alispán, Barcza-Ujfalussy Egon ezredes, állomásparancsnok és Szabó Ferenc polgármester. A kormányzó végigment a felüljárón, amelynek műszaki szerkezetét Tantó Pál műszaki tanácsos ismertette. A felüljárót Erdély egyik részének visszatérése alkalmából Kolozsvári hidnak nevezték el.

A felüljáró a forgalom szempontjából nagyfontosságú, mert a nagyforgalmu budapest-debreceni közutat vezeti át az állomási vágányok fölött, ahol eddig a nagy vonatforgalom és gyakori tolatás a forgalmat rendkívül akadályozta. A felüljáró vasbeton építmény, amely mintegy 600.000 pengőbe került és a nagy vasuti és közúti forgalom, valamint az anyagihiány ellenére egy éven belül elkészült.

A kormányzónak az építkezésben részt vett mérnököket és munkásokat is bemutatták. Hosszasan elbeszélgetett velük a legnagyobb megelégedését fejezte ki. Ezt követően az új felüljárót, amelynek építése miatt eddig a budapest-debreceni közúti fővonalat ideiglenesen nagyobb kerülővel kellett Szolnok mellett átvetni, átadták a forgalomnak.

Országszerte lelkesen ünneplik az erdélyi részek hazatérését

Serédi Jusztinián beszéde a hálaadó Te Deumon

Dr. Serédi Jusztinián bíboros hercegprímás szombaton este hat órákor ünnepi hálaadó istentiszteletet tartott az esztergomi főszékesegyházban. A hatalmas templomot zsúfolásig megtöltötték a vármegye és a város egyházi, katonai és polgári előkelőségei és a hívek sokasága. A hercegprímás szentbeszédében méltatta ezeknek a napoknak történelmi jelentőségét.

— Meg kell látnunk az isteni Gondviselés különös kegyelmét abban — mondotta többek között —, hogy amikor Európa legnagyobb nemzetei véres és áldozatos harcokban küzdenek, a magyarságnak oly jelentős területet és milliónyi magyar testvért anélkül sikerült visszakapcsolnia a haza szent közösségébe, hogy ezért más magyar testvérek életét kellett volna feláldoznia. Ezt azzal kell meghálálnunk, hogy nekünk is kérlelhetetlenül érvényesíteniünk kell mind magán-, mind közéletünkben az isteni és erkölcsi igazságosság követelményeit.

Majd egységre, fegyelmezettségre, okosságra és szeretetre intette a nemzetet, amelyet megrázó szavakkal ajánlott újra a Boldogsághoz, a Magyarok Nagyszánya pártfogásába.

Turóczy püspök pásztorlevele

Turóczy Zoltán tiszakerületi evangélikus püspök pásztorlevelét bocsátotta ki Erdély egy részének visszatérése alkalmából. A püspök megemlékezik arról az olthatatlan sóvárgásról, amellyel testvéreinket vártuk haza, husz éven keresztül. Erre a sóvárgásra Isten adott feleletet.

— Nem erővel, hatalommal, vagy okossággal szereztük vissza Erdélyt, — hangzik a pásztorlevél — Istentől kaptuk vissza, kegyelmi ajándékkul.

A püspök arra kéri hivat, hogy az egyházkerület szeptember 8-i hálaadó és könyörgő istentiszteletén mindenki adjon hálaát az Istennek a drága magyar vér tékozlása nélkül visszakapott országrészért és egyházgyarapodásért és imádkozzanak a még haza nem tért rabmagyar testvéreinkért.

Székely ünnep az Országzászlónál

Az Ereklés Országzászló Nagybizottsága vasárnap délelőtt a Szabadság-terén nagyszabású ünnepséget rendezett. Több mint tízezer főnyi tömeg önlölte el a teret és ünnepi csendben várta a déli őrségváltást, amelyre volt székely katonák, a Körösi Csoma Sándor munkáscsoport tagjai vonultak fel nemzeti viseletükben. Az Országzászló körül az erdélyi és székely egyesületek vezetősége helyezkedett el. A közönség soraiban katonai és polgári előkelőségek is megjelentek. A felvonuló székelyeket a nagyszámú közönség lelkes éljenzése köszöntötte.

Dr. Cselényi Pál országgyűlési képviselő, az EONB társelnöke mondott ünnepi beszédet. Testvéri szeretettel köszöntötte a székely diszorséget, amely „idejött e szent szimbólum elé, hogy a megnagyobbodott Magyarországnak első őrséget adjon”.

— Összinté hálával kell megköszönnünk a Gondviselésnek — folytatta —, hogy már harmadszor ajándékoz meg bennünket Szent István birodalmának egy visszatérő területével. Európának döntő hatalmasságai belátták a magyarság történelmi küldetését és visszaadták neki a Kárpátok vonalát. — En a döntőbírói ítéletben — fejezte be beszédét dr. Cselényi Pál először a magyar birodalmi gondolatot pillantottam meg. Egyetlen

nemzet tudja csak megvédeni a nyugati kultúrát és Európa új hivatását: a magyart.

A szónok azután elhelyezte az őrség zászlóaljának rudjában az Országzászló zászlótermét és bejelentette, hogy azon a napon, amikor a kormányzó bevonul Kolozsvárra, az egész országban egy héten át az árbockok csucsáig vonják fel a lobogókat.

A hatalmas közönség leirhatatlan lelkesedéssel ünnepte a kormányzót, Teleki Pál miniszterelnököt, Csáky István külügyminisztert, Magyarországnagy barátait és a székelyeket. Az őrség nevében Zsiga József csoportelnök mondott köszönetet és hódolattal köszöntötte a székelység nevében Magyarország kormányzóját, majd beszéde során meleg szavakkal emlékeztet meg Urmánczy Nándor huszonkétéves meg nem alkuvó munkájáról.

Erdélyiek zarándoklata Máriabesnyőre

A Budapesten élő erdélyiek vasárnap délelőtt hálaadó zarándoklatra vonultak a máriabesnyői kegyhelyre. Mintegy háromezer erdélyi jelent meg a zarándoklaton, akiknek soraiban a társadalom minden rétege képviselve volt. Mély meghatódottsággal hallgatták az erdélyiek Szóts Dénest, a csiksomlyói ferences-kolostor hónapokkal ezelőtt kiutasított főnökének szentbeszédét, amelyben megrázó szavakkal számolt be a székely nép huszonkét-estendő szenvedéséről.

— Az isteni gondviselés — mondotta a rendfőnök — visszaadta Magyarországnak egy régi történelmi, értékes darabját. Boldogok vagyunk, hogy újra visszamehetünk, szabadon beszélhetünk, szabadon énekelhetjük a Himnuszt, visszatérhetünk apáink és anyáink sírházához és a felszabadult Székelyföldre élhetünk tovább.

A zarándoklat résztvevői elhatározták, hogy a vasárnapi hálaadásuk emlékének megörökítésére nemzetiszínű zászlót készítenek, amelyet a csiksomlyói kolostornak adományoznak.

A debreceni vasutasok nagyszabású mozgalmat indítottak, hogy ellássák az erdélyi városokat zászlókkal. Az eddigi elhatározás szerint Szatmárnémetinek, Máramarosszigetnek, Nagykárolynak, Nagymajténynek és Dénest a debreceni vasutasok ajándékoznak lobogókat. A debreceni vasutasok MANSS. virágot gyűjt, hogy a bevonuló honvédekkel a debreceni és hajdúmegyeri virág is bevonuljon a visszatérő területekre. Józsa községből már egy szekér virágot küldtek a mozgalmak céljaira.

A Máv-kórház és központi rendelő meghatározott keretében fejezte ki örömet Erdély egy részének visszatérése felett. Dr. Henszelmann Aladár igazgató főorvos köszöntötte beszédében a kormányzót és a magyar államférfiakat.

A Biztosító Intézetek Országos Szövetsége hódoló táviratot intézett a kormányzóhoz és hálátelt szívvél köszöntötte abból az alkalomból, hogy husz évi rabság után visszazerezte országunk ezeréves keleti határát. Táviratot intézett a Szövetség gróf Teleki Pál miniszterelnökhöz is.

Ünnepségek a vidéken

A vidéken is mindenütt határtalan lelkesedéssel ünneplik a visszatért erdélyi részeket. A törvényhatóságok, képviselő-testületek, ifjúsági egyesületek és a különböző társadalmi szervezetek hódoló táviratokban köszöntik Kormányzó Urunkat és lelkesen ünneplik gróf Teleki Pál miniszterelnököt, gróf Csáky István külügyminisztert, valamint a német és olasz nép vezérét, Hitler és Mussolini.

Szegeden az egyetemi ifjúság zászlót ajánlott fel Kolozsvárnak, ahonnan ugyanis a szegedi Ferenc József tudományegyetem

*ne tisztítsa
buzgalommal*

hanem VIM-mel

VIM

VIM mindent tisztít

a háború után elmenekült. Arra kéri az egyetem rektorát, hogy az ifjúsági egyesületek vezetői is résztvehessenek a kolozsvári ünnepélyes bevonuláson. Vitéz József kir. herceg, mint a kolozsvári egyetem diszidktora, meglehangú táviratban köszöntötte az Alma Matert. Hangsúlyozta, hogy Erdély északi része, amelyet a világháborúban csapataival védelmezett, most vér nélkül került vissza.

Gyula város ünnepi díszközgyűlésén egyhanguan díszpolgárává választotta gróf Teleki Pál miniszterelnököt, gróf Csáky István külügyminisztert, vitéz Kereszties-Fischer Ferenc belügyminisztert és vitéz Bartha Károly honvédelmi minisztert.

Ujabb német-szovjet orosz szerződést irtak alá Berlinben

Berlin, szept. 2. (Német TI) Berlinben augusztus 31-én német-szovjet orosz szerződést irtak alá a két ország határán felmerülő jogviszonyok rendezéséről. A szerződés megkötésében az 1939 szeptember 28-án létrejött német-szovjet orosz határmegállapító és barátsági szerződésben alapodtak meg. A tárgyalások a megértés szellemében folytak és egy hónap leforgása alatt sikeresen befejeződtek.

Bevonulunk AZ ISKOLÁBA

Corvin ruhában, Corvin írószerekkel

Bocskay fiúöltöny, sötétkék vagy sötétszürke szövettől, szolid és szép kidolgozásban, erős műselyembéléssel ..... 5. nagys. P 21.80
számonkénti emelkedés P 1.60

Fiú sportöltöny, különböző izléses és csinos angol mintájú szövettől, ismert jó szabásunkban és kidolgozásunkban ..... 5. nagys. P 23.80
számonkénti emelkedés P 1.60

sportnadrággal, újszerű kötött térd-szorítóval ..... 9. nagys. P 32.50
számonkénti emelkedés P 1.60

Bocskay leányruha, tartós, sötét-kék szövettől, szép kivitelű korrek kidolgozásban ..... 60. nagys. P 28.30
számonkénti emelkedés P 1.50

Leány szövetruha, csinos pasztell-színekben, bájos fazonban 65. sz. P 13.90
számonkénti emelkedés P 1.-

Iskola pullover, erős minőség, belül bolyhozva, sötétkék, szürke vagy barna színben, zippzárral 1. sz. P 7.30
számonkénti emelkedés P 1.10

Gyermek-pyjama, csikos tennisz-flanellből, jó kidolgozásban 0. sz. P 2.28
számonkénti emelkedés P -.40

Iskolacipők, fekete vagy barna bőrből, tartós, erős kivitelű, fiúk és leányok részére
36-40 31-35 27-30 sz.
P 18.33 13.98 11.85

Tornacipő, előírásos, 1.-a, hibátlan gyártm.
42-46 35-41 28-34 sz.
fekete P 4.61 4.06 3.50
fehér P 4.82 4.26 3.70

Iskolatáska, novida-vászonból, bőr hátalsíjjakkal ..... P 2.20, 1.68

Iskolatáska, lakk-vászonból ..... P 3.50, 2.80

Iskolatáska, hasított tehénbőrből ..... P 7.80, 6.90

Iskolamappa, hasított tehénbőrből, 41 cm. ..... P 8.80, 6.80

Úzsonnatáska, fonott vesszőből ..... P 1.20, -.98

Rajztábla, 1/4 íves ..... P -.98

Rajztábla-tartó, 1/4 íves ..... P -.85

Körzőkészlet ..... P 5.80, 3.80, 1.80

Tolltartó ..... P 1.03, -.60, -.18

Diákirón ..... P -.11

Nemzeti radír ..... P -.10

Írónhegyező ..... P -.48, -.25, -.18

Színesírón ..... 12 db P -.99

Hollóttus, 1 üveg ..... P -.36

Fejesvonalzó, 53 cm. ..... P -.48

Háromszög ..... P -.30

Csavaros írón ..... P 1.30, 1.-, -.50

Töltőtoll, duriumtollal ..... P 1.80

Az összes előírásos iskolai füzetek (spirálok is) kaphatók.

CORVIN AJÓ MINŐSÉGEK ÁRUHÁZA

CSILLÁRT METEOR csillárgyárna
vásároljon: Podmaniczky-u. 2.

— **Dabasi Halász Lajos** meghalt. Dabasi Halász Lajos titkos tanácsos, ny. koronagyőztes, a budapesti tisztviselői református egyházközség templomépítő főgondnoka, életének 80. évében szeptember 2-án meghalt. Halála mind jogász és társadalmi, mind egyházi körökben mély részvételt keltett. A megboldogultat a budapesti tisztviselői református templomban (Üllői-ut 90) szept. 4-én délután 4 órakor tartandó gyászszertartás után a Kerepesi-temetőben levő családi sírboltban helyezik örök nyugalomra.

— **Az Árellenőrzés Országos Kormánybiztosa** rendeletet adott ki a horgánybél beföldön előállított porfészték legmagasabb árának megállapításáról, a bor legmagasabb kereskedelmi eladási ára, valamint a kereskedő és a vendéglátóüzemek által felszámítható legmagasabb költségek és tiszta haszon megállapításáról, továbbá a fekete-, fehér- és szegfűbors forgalombahozatalnál felszámítható legmagasabb bruttó haszonkulcs megállapításáról.

— **Az üzletek kötelező nyitvatartása.** A kormány rendeletet adott ki, amelynek értelmében — amennyiben a fogyasztók közönség kielégítése érdekében szükséges — a kereskedelmet és az iparosokat kötelezni lehet, hogy üzletüket köznapokon a nap meghatározott szakában nyitva tartják és a vásárlókat kiszolgálják. A rendelet a hivatalos lap keddi számában jelenik meg.

— **Magyar ruhabemutató az Őszi Vásáron.** Az Egyesült Női Tábor, a Nőegyesületek Munkaközössége az Őszi Lakberendezési kiállításán és vásáron magyaros ruhabemutatót rendez, amelyen már az őszi-téli divatra készült ruhákat is bemutatják. A bemutató a városligeti Iparcsarnokban naponta d. e. 11 órától d. u. 5 óráig lesz, szeptember 3-tól 16-ikáig.

— **Nem adnak engedélyt újabb adománygyűjtésre.** Az utóbbi időben a közönség áldozatkészségét több közérdekű cél megvalósításának előmozdítása érdekében fokozottan igénybevétték. A belügyminiszter most akként rendelkezett, hogy további rendelkezésig újabb adománygyűjtésre engedélyt nem adnak. Ez a tiltó rendelkezés nem vonatkozik az elemi csapás esetében kért adománygyűjtésre, valamint a helyi jótékony célú előadások engedélyezésére.

— **Sok súlyos közlekedési baleset történt a fővárosban.** Egy öntöző gépkocsi a Nagy Lajos király-utja és Kassai-utca sarkán elütötte a kerékpáron haladó Puskás Ilona 12 éves leánykát, aki agyrázkódást szenvedett. — Egy gépkocsi az István-ut és Hernád-utca sarkán elütötte a kerékpáron haladó Seidn Károlyt. Zuzott sebeket és agyrázkódást szenvedett. — Egy személygépkocsi az Andrássy-ut és Aréna-ut sarkán elütötte Katina Miklós 17 éves tanoncot, aki súlyosan megsebesült. — Egy autóbusz a Dohány-utca és Miksa-utca sarkán összeütközött egy bérgepkocsival. A taxi utasa, Dubovetz Emil hentesmester súlyos agyrázkódást szenvedett. — Egy 46-os villamos a Felső erdősor 16. sz. ház előtt elütötte Károlyi László szabósegédet. A mentőszekély alá került és combcsonttörést szenvedett. Állapota súlyos. — Kerepes köz-ség határában egy ismeretlen rendszámú gépkocsi elütötte Segesdi László 9 éves tanuló, aztán továbbrobogott. A gyermek súlyosan megsérült. — Egy tehergépkocsi Újpesten a Megyeri-ut és az Irányi-utca kereszteződésénél elütötte Klaber Ernő műszerész, aki motorkerékpáron halad arra. Klaber lábszártörést szenvedett.

— **Őszi lakberendezési vásár** kedvezményes jegyei 70 fillérért kaphatók fő- és fiókiadóhivatalainkban.

— **Házasság.** Domsódi Hajós Edinát, dr. Hajós Imre és felesége, sz. Zlinszky Krisztina leányát eljegyezte dr. Grosschmid Pál főispáni titkár, Nógrád vármegyei tb. főjegyzője, néhai Grosschmid Károly és felesége, sz. Madách Alice fia.

Ifj. dr. Szankovits Viktor, a Külföldi Hírek felelős szerkesztője és Bornemissza Mária bárónő hétfőn délelőtt házasságot kötöttek. Tanúk voltak a völgyény részéről dr. Eckhardt Tibor titkos tanácsos, orsz. képviselő, a menyasszony részéről báró Bornemissza János.

Ughy Mária és Spráncz Alajos folyó hó 7-én délután 5 órakor tartják esküvőjüket Székesfehérváron a Bazilikában.

Groák Zsuzsi és Pálkás József házasságot kötöttek. (Minden külön értesítés helyett.)

Csonth József m. kir. honvédfőhadnagy eljegyezte Czedly Babát Csorváson. (Minden külön értesítés helyett.)

Boskó Ica és ifj. Újvárszky Gyula (Ózd) jegyesek. (Minden külön értesítés helyett.)

„Erős a szeretet, mint a halál.”
(Enekek Eneke 8:6.)

dr. Thaly Lóránt
m. kir. o. ü. főtanácsos, a Szövetkezetek Erzsébet Kórházának igazgató-főorvosa

életének 66-ik évében f. évi augusztus 31-én pár heti súlyos betegség után Mennyei Atyjához költözött.

„Ama nemes harcot megharcoltam, futásomat elvégeztem, a hitet megtartottam, végezetre elértettem nekem az igazság koronája, melyet megad nekem az Ur ama napon, az igaz Bírő.”
(II. Tim. 4: 7-8.)

Temetése f. évi szeptember 3-án d. u. 14 órakor lesz a farkasréti temető halottasházából, a református egyház szertartása szerint.

A gyászoló család.

Minden külön értesítés helyett.

— **A honvédelmi munka igénybevétele az árvízszújtotta vidékeken.** A honvédelmi miniszter a belügy- és a földmívelésügyi miniszterrel egyetértve elrendelte az árvíz- és belvíz által okozott károk következtében szükséges és a vármegyei (városi) szociális alapok támogatásával végzett építkezési munkálatok céljára honvédelmi munkának, továbbá fogatos járműveknek és a teherszállításra alkalmas állatoknak igénybevétele. A rendeletet a Budapesti Közlöny keddi száma közli.

— **Megkezdődött a balatoni Borhét.** Vasárnap Balatonfüreden a kormány képviselőiben Lukács Béla földm. államtitkár nyitotta meg a balatoni sporthetét és ezzel kapcsolatosan megrendezett balatoni borhétet. Somogyi Imre bíró megfogott emlékeztet meg Erdély visszatéréséről Lukács Béla földmívelésügyi államtitkár beszédében a kormány legszélesebb körű intézkedését helyezte kilátásba a balatoni szőlőgazdaságok föllendítése érdekében. Utána megnyitották a borhetet és a tarka sátrak alatt ott sorakéztatták fel a balatonfüredi rizlinget, a kitűnő leánykát, a pompás szürke barátot és a jobbnál-jobb borokat. Cs. Darab József, Somogyi Imre, Petykó, br. Nagy, Horváth Zsigmond stb. szőlőtermelőknek borait nagy közönség költögette és kellemes hangulatu vigaság kezdődött meg a sátrak között. Vasárnap estig több ezer ember látogatta meg híres balatoni borhétet, amelynek területén népművészeti sátrak is vannak. Balatonfürednek ezt a nevezetes napját zenés ébressztővel kezdték meg, utána tábori mise és protestáns istentisztelet volt a gyógytér parkjában.

— **Halálozás.** Özevgy hidvéghi gróf Nemes Jánosné, szül. körösszeghi és adoriáni gróf Csáky Natália cs. és kir. palotahölgy, aug. 31-én Budapesten meghalt. Temetése szept. 3-án fél 4 órakor lesz Pusztatomajon, Szolnok megyében.

Vitéz Szalay Jenő nyug. állami iskolai tanító, e. e. tartalékos százados, f. hó 1-én, hosszú szenvedés után elhunyt. Temetése f. hó 3-án, d. u. 4 órakor lesz a kispesti újtemető halottasházából.

Dr. Thaly Lóránt, a Szövetkezetek Erzsébet kórháza főorvosa, 65 éves korában meghalt. Temetése kedden fél 5 órakor lesz a farkasréti temetőben. Az elhunyt mint műfordító is értékes munkát végzett.

Timár Thein Miksa festőművész hosszú betegsége türelmes átszenvedése után csendesen elhunyt. Temetése — kívánsága szerint — csombon volt, hétfőn a Farkasréten. Az engesztelő szentmiseáldozat szerdán délelőtt 10 órakor lesz a Ferencröndiek Margit-köri templomában.

Özv. Schröder Gyuláné, szül. Wengler Laura 84 éves korában Budapesten meghalt. Az elhunytban dr. Sédey Gyula rendőrtanácsos és dr. Sédey László, az Elektromos Művek tanácsosa, édesanyjukat gyászolják. Temetése kedden 5 órakor lesz az öbuda temetőben.

Trebitsch Józsefné 67 éves korában Budapesten hirtelen meghalt. Hétfőn délelőtt temették el a rákoskeresztúri temetőben. Az elhunytban dr. Trebitsch Tivadar, a BÖME főorvosa édesanyját gyászolja.

Kun Gyuláné szül. Zier Erzsébet f. hó 1-én hirtelen elhunyt. Temetése 3-án, kedden d. u. 4 órakor lesz a farkasréti temetőből.

Özv. Slezák Henrikné 75 éves korában Pápán meghalt.

Idősb Zeffer István ny. Máv. főintéző 67 éves korában Szolnokon meghalt.

Özv. Nikolényi Istvánná Szatymazon meghalt.

— **Az osztálysorsjáték ötödik osztályának hetedik napi húzása, hétfőn a következő nagyobb nyereményeket sorsolták ki:**

20.000 pengő nyert 38840
10.000 pengő nyert 67528
5000 pengő nyert 14868
4000 pengő nyert 68804
2000 pengő nyertek 8348 52263 78031 78087 78907

1000 pengő nyertek: 31916 35122 33798 59801 60175 84717 87760

800 pengő nyertek 5080 21014 21875 23084 48718 62567

600 pengő nyertek 2172 20535 32558 55671 56236 65695 74130 85886

500 pengő nyertek 12739 21384 22690 22707 23577 29994 30315 32970 38802 39463 39569 42949 42990 46077 56980 62213 85364 85647 86671

300 pengő nyertek 830 2181 2382 2863 5747 7008 11368 12308 13318 16546 16905 17084 17914 18935 19627 20267 20988 22097 22242 23108 26358 29109 29493 29590 30533 33774 33937 34243 35962 37995 38214 44195 49700 50216 51580 53218 59140 59960 60536 65206 67837 70226 70405 72902 73815 76271 77423 77883 78426 78769 78864 79283 80520 81133 82593 86137 86363 86639

Az esetleges számlahibákért nem vállalunk felelősséget.

Egyesületek és előadások

Fulvio Maroi római egyetemi tanár a Magyar Társadalomtudományi Társulat pénteki ülésén előadást tartott az olasz magánjog fasiszta kodifikációjáról. Az érdekes előadást Dékány István, a Társulat elnöke mondott meleg szavakban köszönetet, egyben tolmácsolta a magyar nemzet halálját a Ducenak. A jelenlévők felállva ünnepelték a Ducet, Magyarországnak nagy barátját.

Különléte. A székes-Egyesülete szept. 15-én főv. Inarjásiskolában a Tattersalban nemzet. (Török Pál-ut. 1.) szept. köz. kutyakiállítás ren. 3-án és 4-én 9-12 óráig. — Falakozó. Volt szept. 4-én, 5-én és 6-án m. kir. 11. honv. lovass. d. u. 4-7-ig lehet be hado-hoz tartozó deb. iratkozni. — Az Inarjás 2., szegedi 3. Tanf. Orsz. Vezetősege kassai 5. és marosvásár. (József-krt. 6.) szept. helyi 9. honvédszár. 9-től férfiszabómesterek kezredek altisztjei és hus. segédek részére származ. Szom. 7. ó. (Esz. szaktanfolyamot ren. terház-ut. 6.) — A Volt dez. — A hibásbeszéd- és kir. 3. gy. e. tisztje. d. u. intézetében (Fes. 3. a. kedden este 8 ó. tetics-ut. 3.) beszédjavi. Bardi-ut. Tárty. Részt. támfolyamra beirat. vétel az ünnepélyes besz. 10-12 óráig. — A Magv. vonuláson. Ebtényésztők. Orszádcacs

Mi is jelentkezőnk az iskolába!

Előírást ruhában és felszereléssel!

Fiú Bocska-öltöny 25.80

szűrték szűrtől 1.40

Fiú sportöltöny 24.50

szűrték szűrtől 1.40

Leányka Bocska-ruha 24.50

szűrték szűrtől 1.40

Leányka-matróruha 21.80

szűrték szűrtől 1.40

Matróblúz 7.60

szűrték szűrtől 1.40

Rakott szoknya 9.80

szűrték szűrtől 1.40

Bocska-blúz 11.50

szűrték szűrtől 1.40

Leányka-intézet kócska 32.50

szűrték szűrtől 1.40

Leányka-kötény 1.80

szűrték szűrtől 1.40

Tornablúz 1.80

szűrték szűrtől 1.40

Tornablúz 1.80

szűrték szűrtől 1.40

Fiú sporting 2.10

paplontól P. 4-12 1.40

Fiú alónadrág 1.30

szűrték szűrtől 1.30

Leányka-lap 1.00

szűrték szűrtől 1.00

Leányka-háling 3.50

szűrték szűrtől 3.50

iskola-harisnya 0.68

szűrték szűrtől 0.68

Dupletalp cipő

szűrték szűrtől 1.40

szűrték szűrtől 1.40

szűrték szűrtől 1.40

szűrték szűrtől 1.40

szűrték szűrtől 1.40

szűrték szűrtől 1.40

szűrték szűrtől 1.40

szűrték szűrtől 1.40

szűrték szűrtől 1.40

szűrték szűrtől 1.40

szűrték szűrtől 1.40

Ruházat oltkelési nagyságoként és áraml. edés.

Ruházati cikkelnél nagyegyenlőnt ide áramol adós.

Előírást iskolafüzetek, rajz-, festék- és írószerek. Iskola és intézeti felszerelések nagy választékban.

FENYVES ÁRUHÁZ KÁLVIN-TÉR 7.

Megnyílik a „Fedett”

A fedett uszodát kinyitják. Jó sporthír. Örülünk neki. Vagy mondjuk: elgondolásunkat. Ez a hír teljesen fedi.

Szer kopaszság ellen

Bourn doktor híres balzsama. Kopaszság ellen: csodadolog. Mondják: addig törte fejét rajta, Amíg — belékopaszkodott.

SZÍNHÁZ ÉS ZENE

* **Dohnányi—Telmányi.** Ez a két világhírű muzsikusként egy nagyon érdekes hangversenysorozat rendjén kerül egymás mellé. Telmányi Emil, a Dániában élő kiváló magyar hegedűművész és Dohnányi Ernő, az idén három estén át előadják Beethoven valamennyi hegedű-zongora szonátáját. Telmányi október végén érkezik Budapestre és budapesti koncertjei után több vidéki városban is hangversenyezni fog.

Tasnady Mária, Kiss Ferenc, Timár József, Vértess Lajos
Rendezte: Ráthonyi Ákos, Hunnia-Takács-film. Ma! FORUM-DECSI

* **Megnyílnak a bécsi színházak.** Szeptember 1-én, vasárnap a bécsi Burgtheater Schiller „Maria Stuart” című drámájával megkezd előadásait. Néhány nap múlva már bemutatott tart, amikor is Rudolf Holzer német szerzőnek „Justitia” című darabja kerül színre. Ugyancsak megnyílik, és pedig már augusztus 31-én az Akademiater is.

* **Japán zeneszerző karmesterei bemutatkozása Budapesten.** Ekitai Ahn, a tokiói zeneakadémia volt tanára vezényli kedden este a Károlyi-teremben a Székesfővárosi Zenekart. Beethoven- és Schubert-műveken kívül két saját szerzeményű szimfonikus alkotását is bemutatja. Ekitai már New Yorkban, Berlinben és Rómában is sikerrel szerepelt mint karmester. Két év óta Budapesten él, az Eötvös-kollégium lakója, Kodálytól tanul zeneszerzést.

* **A 101 éves Nemzeti Zenedében beírások szept. 2—9-ig d. e. 9—1 és d. u. 4—6 között.** Részletes tájékoztató falragaszok és az irodában (Simmelweis-ut. 12.) Tel. 189—341.

* **Olaszországban feltűnt az „új Liszt Ferenc.”** A nyár elején a Pesti Hírlapban tudósítás jelent meg a firenzei ünnepi játékok zenei eseményeiről. A tudósítás írója, gróf Ceruttini Paulay Erzsébet rendkívül meleg sorokat szentelt egy 18 éves olasz zongoraművész, Arturo Benedetti-Michelangieli méltatásának. „Jól jegyezzük meg ezt a nevet — írta —, mert eljött az a pianista, kire évek óta várunk!” Egyéb olaszországi és külföldi sajtóhangok is megerősítik, hogy egészen rendkívüli tünény jelentkezt a zenei előadóművészet terén. Az idén a mi közönségünk is meg fog ismerkedni az ifjú művésszel, a két év előtti zürichi zongoraverseny győztesével, akit a nagy Cortot egyenesen Liszt Ferencel hasonlított össze. Decemberben ugyanis Benedetti-Michelangieli Budapesten bemutatkozó estét rendez.

* **Szindarab Koch Róbertől.** A modern bakteriologia megalapítójáról, a tuberkulózis bacillusának felfedezőjéről már írtak egy filmet, amelynek főszerepét Jannings alakította. Most Gerhard Menzel „Koch, a halhatatlan” címen három felvonásos színművet írt, amely a hamburgi Schauspielhaus első ujdonsága lesz. A tudós szerepét a színház intendánsa, Wüstenhagen államtanácsos fogja játszani.

* **K. Rigó Ilus** tánciskolája vasárnap, szeptember 8-án este 8 órakor nyit VIII., József-utca 61.

ERZSÉBET királyné

premierje csüörtökön lesz. ROYAL APOLLO és ATRIUM már árusítja a jegyeket!

_____

